

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Commentarius in VIII libr. philosophicorum Arist.
exceptus a Michael Schweizer, mon. Salemitani professo -
Cod. Ettenheim-Münster 359**

Specius, Johannes

[S.l.], 1596

Caput 4 & sequentia

[urn:nbn:de:bsz:31-132384](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-132384)

Utrum Quantitas rea
liter distinguatur à Quid?

Quaestio prima.

Quaenam sit ratio fortis quantitatis realem esse
Dua sententiae
ep. Lag. Ad presentem institutum quod attinet duas
sententias admodum celebres sententia altera nominatim quod realem
quantitates à substantia realem requiritur distinguuntur
Sed esse affirmet substantiam prout est per se habet
nunc sita distincta & locabiles diversis
partibus respondentes. Sic Ockang in log. quod
et quantitate & Durig 10 phys. q. 3. Dub. 1. art. 1.
Dicit realem & alij reales virtutes. Altera sententia est
realem asserentium quantitates à substantia realem
ta realem distinguuntur: Quae sententia sine
auctoritate sine ratione monita spectat per
Nos hanc sententiam
ad usum amplius
non
non post se relinquunt; quae prout nos quod
fieri potest firma. Unde non est distincta qua
tate ut dicuntur.

Continua igitur à substantia realem distinguuntur
sententia affirmat quod 10 phys. text. 13. sic sententia
Si substantia & quantitas & quale sunt non sunt
sententia

Qualit. Et legitur ut ait: Si Substia & Quantu' sit
 duo sit. praterca 7 Metaph. lex. 8 sic uti longitu
 do latitudo & profunditas quantitates q'dam sunt
 & Substia: Quantitas n. no' est Substia q' ma
 ris cui hoc 10 Metaph. lex. 17. ex
 ista probatur qualis lineam sufficiens no' ee
 Substia s; aucta Substia. Demu' ubi unq' de sub,
 stia & quantitate legitur de duob; q'dam
 realit' distinctis legitur ut in 3 phys. ait ad sub
 stia no' ee motu' ee aut motu' ad quantitate.
 Et magis distinguit quantitates a substia
 na qualitates: Si a. qualitates a substia rea
 distinguit q' oes q' cedunt realit' distinguit
 quantitates. Et de hoc sic p'ter. Si quantitas
 Substia a' distinguerentur realit' legitur tot
 e' admittendas quantitates s; se distinguit
 mot' s; aucta materia corpi in se contenta con
 equet' e' falsu' q'c. Si q'la maioris quod e' a
 orah; s; Minor. 10 q' repugnat s; t' h'
 ubi h' u' s; Metaph. lex. 18. s; t' h' h' aucta
 aliqua no' ee s; se quanta s; t' h' aucta. Quia
 in p'dicamento quantitate' aut oia alia s;
 s; quantitate' ee quanta s; aucta q' quantitate'

de nitiositate et per epha ptes. Ad hoc argum re Solutio. ¹¹⁷ *Solutio. Solutio.*
 quodammodo quantitates supponere substantiam nec in.
 res quantitates supponere ulla no ptes substantie
 nisi in se ipsis in se mutuo distantes s; eadem
 in diu pnt supponi ptes quatenus substantia ita
 comparata est ut si quantitas adueniat in re
 a ptes hoc aduentu a se inuicem distinguant.
 De sic argumentantur finitum & infinitum q; passionis 2m Argum.
 in ordine obtinent in genere quantitates re no distinguuntur
 a ptes q; nec distinguuntur quantitas: q; in passio
 on distinguuntur nec substantia in se distinguuntur. *Re. Solutio.*
 hinc finitales & infinitales e; 2 ptes una
 transcendentes quo ptes e; inuicem in fini
 to & in infinito; Et hoc no distinguuntur ab eade
 ex quantitate no e;: Altera e; quasi
 no inuicem actualis seu pditionalis; & hoc e; ex
 quantitate metaphisica qua virtutes nomi
 nantur; nec a ptes distinguuntur finitales.
 Angeli in pfectionibus ab angelis re no distin
 guuntur. 3tia e; pditionalis q; e; ex quanti
 tate tang; passio qua negant a ptes no dis
 tinguuntur.
 Ad quantitates discretas q; attinet exprimere

*Distinguitur quantitas
a discretis*

quis posset ea a seculo seu a ex materia
ta no distinguere: faciamus deum a his quibus
Sociale platione fite ora q ab ipis realit. dis
tinguit separare; nihilominus ad huc nos erant
Esper q nuncq ille terrarum q e in illis tibus
ad ydem separari no pot consequent nec realit

Respondet ad huc
librum

Distingui. Quod est duplicem quoq e numerum
transcendentalem scilicet & predicamentalem, quorum
Eo ex unitatibus predicamentalis ille q ha est
transcendentalis
cendalibus q stituit. Virtus transcendens q
papiro queritibus in ente esse qd abes disti
nctum in seipso & extrinsecum actualen ad dicitur
De notand; quo modo quaz res sunt maior sine
terialis fite desunt tunc de nota ut res e dicitur a

Quae sit unitas
transcendentalis

Quis sit numerus
transcendentalis

Quae sit unitas
dicamentalis

Quis sit numerus hanc ead. Numerus n transcendentalis sine unitatibus
est q ex talibus unitatibus sine unitatibus componit
Unitas predicamentalis e qd actu in dicitur fite
quantitas; quo unitatis qm de non gnum qd
fite indissolubiles: Item numerus unq qm est dicitur
in sua fite ex qd gstat: qd alij sic dicitur

Quis sit unitas
dicamentalis

Ubi unitas
dicamentalis

Unitas dicamentalis dicitur: Unitas dicamentalis e qd actu in dicitur
indivisum & a quocumq alio dicitur: Haec unitas
in rebus materialibus n refertur q in solo quantitate
tis. Numerus n fite in gstat sententia predicamentalis
dicitur e is q ex unitatibus unitatibus quantitate q
ma hanc gstat. Ex qd ad dicitur qd

respondere. Tres n. illi loci sunt q. dem nunc
 ternaria in unitatibus seu trinitate
 neq. n. hic a seors in ulla seors. It. n. sunt nunc
 terrarum plurimales, cu. a seors. eos n. hinc an
 alig. quantitate, continuaz. consequent. neq. nunc
 di. canetatem. Ex. y. seors. 10. Nam. plurimale q. ^{10 sequitur}
 principiu. nunc co. indissolubile n. seors. & omni. nunc. ^{Quoniam n. seors.;}
 seors. hinc discreti. no. aut. sum. seors. g. hinc. ^{canetate q. seors.}
 unum. dicitur. in. seors. actu. copulab. seors. terminas
 seors. no. aut. in. seors. discretas. quas. nullas. et. alig.
 unitas. hinc. seors. discretam. respectu. indissolubili. dicitur. Dis
 creta. dicitur. in. seors. discretas. nec. terminas. ut. co.
 copulab. 2do. seors. unitatem. q. e. nunc. co. ^{2do sequitur.}
 nunc. plurimale. appellati. principiu. no. dicitur
 unitatem. aliquam. distincta. realitate. a. g. hinc. qua
 unitate. ut. seors. seors. & alig. nunc. seors.
 copulab. seors. exist. nunc. q. hinc. ad. seors. seors.
 seors. e. b. cum. ita. seors. seors. : Unice. aut
 seors. seors. seors. seors. non. hinc. ea. r. e. qua. n. hinc
 seors. dicitur. : Et. 10. seors. aut. quass. e. unum
 e. indissolubile. esse. 3to. seors. seors. dicitur. a. ^{3to sequitur.}
 pluris. quantitate. discretas. plurimale. g. hinc.
 Nam. seors. g. hinc. ut. g. hinc. est. unitatem. et. qua
 principiu. aut. dicitur. in. duas. seors. et. hinc.
 unitates. duas. seors. ac. discretas. 4to. seors. seors.
 seors. ut. hinc. e. nunc. plurimale. quoniam. seors.

5to sequitur.

6to sequitur.

et minus transcendentalis, licet non minus necessaria. Sed
nos angelos non numerare per unitates, sed numerum
idematoy in sicut max. ita de quantitatibus oes
sint ex ptes h. p. unitatem de minus transcendens
talem. Et se qd fieri nullo no. pte ut nra pte
suant composita in quantitate ex se facta sunt
in ordine ad totum sicut in ordine ad locum qd sequitur
nec descriptibilis in ptes, in ptes in q. extensibile
se mutuo descriptibilis eiusdem, sicut cum tota
quia x. in ptes qd fiat ut ptes in di. ptes
no dubitat. Hinc no. e. manifesta qd ce. ego
sum e. effectus factus quantitate; deinde qd
fuisse in quantitate sumpta nec e. nec di. ptes
sicut in ptes in mediata descriptibilis: qd
sibi litas repugnat illi quoniam. De hoc plurimum
de apud col. 10 ptes q. 7. ubi quoniam sicut dicitur
max q. mediante quantitate descripta e. n. qd
rare ut fa. ulla quantitate descripta maneat
sicut eadem ptes. Vide si qd in hinc descriptibilis
nro in d. descriptibilis in hinc qd sicut maneat
si nra qd quantitate qd sicut ptes fa. sicut ut
sicut in d. Eucharistia nullo magis sicut sicut
tate qd sicut ptes: qd maior e. sicut
quantitate i. sicut qd sicut i. quantitate.
Contra hoc sic arguitur Albertus Magister. 5. ptes

Vide col. 10 ptes q. 7.

Notati.

Conhabocantat Alberty 11.

mae diuise existerent in quantitate sequitur
 per illas nec exiatur ne acentatib distore q sequitur
 e' salu' qd. Non exiatur qd pres ma' p' eius
 den' uob ut qstat ex 10' phis: No' acentatib qd
 ler illa n' hnt ullu' acent' quantitate separata..
 qd' p' hoc talis ma' differre nris d' hoc n' p' Solutio.
 aliqd' sibi sup'additum s' seipsis: Deinde distore
 et acentib' nonnullis respectibus ut q' hoc p' sit in
 ac loco definitiue alia in alio; item q' hoc p' sit
 in alio tali rei altera remior ab eade' d' in
 inior alteri. Et hoc ma' suo nro' et d' acentib'
 acentib' utiq' d'ont: na' neq' acent' ullu' p' qua'
 itate diuise p' t, & iteru' se acent' mediante
 quantitate diuise' manere p' in eademe' p' p' di
 uisionem quantitate sublati. S' cetera dicta
 loet argum'ntu': postea capi q' d' q' separaret
 at acentilaret totam quantitate, locu' h'it' u' q'
 et tunc tota locu' h'it' s' u' q' a' redigere h' ad su'
 dum ut q' h'it' p' maneret in suo loco; s' p' m'
 dia no' p' qd' nullu' e' agent' na'ate q' s' u' q' h'it'
 impellat ad illud punctu' q' d' d' m' dicendum.
 ex quo sequi s' u' q' h'it' e' ex t' p' s' in quantitate
 atq' n' d' s' in quantitate diuise' p' e' in manent
 in eade' loco in quo erat an' separaret quan
 titate. R' deo in casu hoc s' u' q' h'it' an' Responso

Solutio.

Cetera dicta

Responso

mensura in loco eodem in eadem circumstantia seu
concomitantia ut antea per demonstratum negamus
in futuris habitura plerumque non tota esse in tota
tota in qualibet parte.

Ut sunt Res Quales habent per
terminos magnitudinis & por-
tionalitatis

Quaestio 2da

Quod quantitas in se quanta factum non dicitur
& ecclesiastico est in se ita eadem in se ipsa se ipsa
reita magis affirmativa & coniventionis veluti
situatione hinc minime est negativa: quippe in eodem
verbo auctum non idem sit quod magis alterum
positi naturae inter se principium in eodem se
ita eodem ut nulla unquam ut minima augeatur
magis per se ab ipsa comparari quia non eadem
quantitatis auctione locupletetur: Quanta
mediate magis ad substantiam formam in eodem
nem per se; ipsa quoque aucta alia naturae
aucta; Ipsa in eodem corpore & hinc aucta
inventionis & dignitatis in se substantiam
patet supra dubitare quosdam sitae quantitas
absolute proprietatis corporis naturae appellanda.
Si a. proprium idem appellandum est quod omni sitae
Ita convenit nisi quod exha corpora naturae per se

Nota

Quantitas autem in quantitatibus inest compositio; aut ex
minoribus corporum multitudinibus ut non in analogis
quantitatibus non quoniam ascendat; cum geminam
origines naturae esse hanc non videt.

*Quantitas dicitur esse
non corporibus analogis.*

Proposita quodammodo quod attinet ratione eius partibus
dedit Aristoteles in physica et. ubi per analogiam dicitur
magis aliquid ad unumquamque rei alterius definitam
esse quantitati vocatur quod hinc à philosophis De

Maximo & Minimo est aut Maximum sine
ut alij vocant Maximum quod nihil aliud quam certa
quantitas qua res per attingere ita ut maiorem
attingere non possit; Minimum vero ut alij dicitur

*Quid sit Maximum
quod sit.*

*Quid sit Minimum
quod sit.*

Minimum quod sic nihil aliud est quam certa quantitas
cuius terminus certis quantitatibus quem res attingere
potest sub minori negat quod formari. Et si duo li-

*quod sit Maximum
quod sit Minimum
quod sit.*

ter duo sunt sub minori negat quod formari. Et si duo li-
ter duo sunt sub minori negat quod formari. Et si duo li-
ter duo sunt sub minori negat quod formari. Et si duo li-

ter duo sunt sub minori negat quod formari. Et si duo li-
ter duo sunt sub minori negat quod formari. Et si duo li-

Dimidiatu salmi colorere negat & sic quatuor
 in qat tunc quantitas Medij salmi est terminus
 Maximus q non natura humana. Minimum
 q non e terminus quantitate sub qua res no
 pot esse s in sub minori no no excedat termi
 ni paritate q Minimum q sic appellat; ut si
 e sub sex cubitaru magnitudine ee negat s
 quavis minori quantitate sex cubitaru est
 Minimum q non magnitudine humana: Dividitur
 si duo termini extrinseci qa eos componit uale
 in se & solum sua sine additione spectata mag
 casuq conseq pt aut attingere s s ab illis dicit
 Duo hi Maximus q sic & Minimum q non s mag
 nitudine reliq duo v Maximus Minimum q sic
 & Maximum q non s termini paritate.
 Notanda Denique q dicit terminus quantitate quod
 esse forma substantie proportionis qualem applicat
 pot ad potiaz ad motum & ad res itas q termi
 nant ad Maximum & Minimum: Ut Maximum
 distat ad qua terminat usq v.g. e illi quae
 pot videre anima & ultra qua utre no pt: Mi
 nimum u q non est illa ad qua no pt & ad qua
 licet minore pt: Item Maximum pot q pot
 portare pt e illud q pt de nullu mag pt: Mini
 mum fugiditas qua calor ut quatuor n pt ma
 cere e v.g. fugiditas ut quatuor de quatuor

Quod sit Minimum
 solum

Hi duo termini
 extrinseci quare

Duo hi termini
 22

Notanda

Maxi. mi. h. Mini. mi. zph. ut. a. u. p. h. ut.

minore sit & sic in reliquis. Notandum in his Maxi. & Mini. iterum a. u. p. h. ut. ut negativus ut possi-
 me: Maximus positivus dicitur quod est magis omnibus alijs
 Minimus positivus quod est minus omnibus alijs: Maximus
 negativus dicitur id quod non est aliud magis, est in alijs
 aequale; Minimus negativus dicitur id quod non est
 aliud minus est in alijs et aequale secundum paritatem
 enim. Itaque Maximus positivus excludit magis &
 aequale. Maximus negativus magis in non aut aequa.
 Idemque contingit in minimis.

Notandum Nota et to.

Maximus & Minimus a. u. p. h. ut. a. u. p. h. ut. a. u. p. h. ut. a. u. p. h. ut.
 semper spectari potest sicut est in alijs quod pariter
 in se habet ut Maximus & Minimus quod sic ut quod
 existens 2do ut se separatim existit & tunc
 appellatur se existens: Rursum utique Maximus
 Minimus spectari potest sicut in a. u. p. h. ut. a. u. p. h. ut.
 eum quod institutionem, ut in a. u. p. h. ut. a. u. p. h. ut.
 eum secundum eum modum quo res a. u. p. h. ut. a. u. p. h. ut.
 asserere licet aliter sic se non eorum. 3o spectari
 potest eo modo quo secundum Dei potentiam Dei absolutam
 esse habent: Item ut omnia corpora ut eiusdem
 speciei in individua inter se comparari potest quod nota
 est per se conclusio.

conclusio 1a. Si omnia corpora inter se comparantur conclusio 1a

certu' e' ex istis unu' ee magis ceteris omnibz
positivum: Ut autem de h' aliq' q' ceteris aliq'
magis sit et positivum incertum est. pars prior
patet de celo ultimo q' omnium corpus divinum
sumptum maximum est in cetera oia suo com-
plexu coarctat. 2da pars in de patet q' no' ab
alia ulla una est quam ex aliq' corpibz q' ante
in eorum natura unum sit omnium minimum ca' mul-
ta possint ee aequae farinae. Ex istis autem q' dicitur
nulli partium. circa q' est in terra nascitur
ee omnium minimum corpus s' q' no' ut vultu' h'c
ita habeat. Non est autem dubium quia vultu' h'c

de h' minimu' aliq' ut positivum ut negativum probat
q' si no' eet minimum aliq' saltem negativum s'
quocumq' parte dato s' aliud magis existeret oppositum
in similitudine ee actu multitudinis reru' s' hoc dicitur
Et q' nec illud.

Conclusio 2da
Conclusio 2da incertum e' utru' int' individua
dem speciei unu' sit unu' aliq' magis aut minus
teris omnibz eo q' multa aequae magna ut parva ee
possint: Licet aliq' dubitandum non sit quia non
solum absoluta sed pota s' natura et unu' aliq' dicitur
ceteris omnibz magis de aliis dicitur omnibz magis
ee possit cu' nulla videatur ee no' quamobrem aequale

Obiect. 10.

inuenta terminari ex natura sua ad maximum &
 minimum quod sit. Obiect. 10. Si daretur maximum quod sit
 nature ponamus quod locum quod maximum illud attingeret
 hoc proposito sequitur eodem in modo non potest ulla causa
 naturaliter inflari aut in tu meliore sequitur natura
 absurda quod dicitur: per se quod ex hypothesis non
 ille est cum terminum magnitudinibus attingit quo
 maior attingere non possit quod quod per se in natura
 ut intereat necesse est aliquid sub maiori quantitate
 te fieri ex se. Hinc non sequitur: Maximum
 quod daretur in inveniendis solum intelligitur terminum illi
 quantitate ad quem terminatur augmentum nature
 illud si quod forma in sua nature dispositione fuerit
 ex alimentis. Itaque ille novus motus quo in natura
 in maior per naturam nutritionem ab intrinseco.
 Hinc non respiciat ut deus maior per naturam nutritionem.
 Sed in se. Hoc non sequitur quod in se motu
 non motus si cibum finiat quod nature inveniendi fuerit
 tale quod fieri de in sua substantiam quod non possit in
 futurum maiorem quod equi in absurdam. Hinc
 in eo eventum nutritionem facultatem non quod sumum est quod
 quantum alia ex parte in caloris sumi dum per augmentum
 tur effluerit. Neque ut calor ille nature quod in sua
 illa quantitate per dicitur in se inveniendi substantiam
 menti aliquid inaceret & non ageret si in se fuerit non
 inaceret seipsa nec agendo donec resolutio aliqua

Solutio.

Vergel. hinc in se.

Respondet.

...nascitur ad secat. Cuius ratio est quia calor ille qui est prior
 ...independens sed pendet ex uariis subiectis quod quodam magis
 ...quantitatem illam suam obtinet augeri non potest
 ...adeo, minime necesse est ut ante maximam illam mag
 ...itudinem ex parte diminutam calor caetero agere incipit
 ...A. Obijcit 2do Crodyg non potest crescere quia in uero obijcit 2do
 ...finem facit quod non ualcat sibi certam augmenti mag
 ...itudinem. Respondeo etiam Crodyg tota uita sua crescit
 ...in bilominus magnitudine terminum habetur eundem
 ...quomodo. Recte tamen negatur eum potest crescere
 ...ita existat in calido & humido a quibus inuen
 ...t crescit necesse est ut solum defectum & inuasio
 ...Crodyg moriatur quod potest crescere quia inueni
 ...fieri facit quod ex parte nutriti facultas ob qualita
 ...tatem naturam in tota natura ac defectum plus refarci
 ...re non ualeat quia desperat alioque Crodyg magis
 ...ut de se non moriatur.

...conclusio etiam Non inuenta non habet certum terminum Conclusio. 4ta
 ...magnitudine sua sed tamen fauente. A. 2. et 3. m. 2
 ...A. 1. c. 4. et 5. 1. Agidi & aliorum ibidem Scoti in
 ...do dicitur. 2. q. 99. Alberti Magni 2do de aia tract. 2.
 ...et plurimum aliorum per ex parte quod in 2do de
 ...A. 1. textu pro D. Thoma utatur ait: Si infinita com
 ...duppliciter appropinquat igni ignis cresceret in infinitum.
 ...Res conclusio huius primaria est quia forma rei augere
 ...non potest ut se extendat ad eam propter quod addit
 ...interuenientibus quibus in inueniuntur. Nam

probat ebo.

ut quare una forma q' priori posterum
 ut sit cum ignis augetur; ut fiter addite iam su
 ab formas hnt ut cum aqua. aque apponit. Deni
 de pbr hoc no: Igur h' cetera corpora utra oie
 exha quo st natura eo st d' ad fetuendum d' ad
 gtrioru' im de sollemum potera q' ex uaa
 sua n' uendiant sibi illum magnitudinis termin
 Preterea cu' ad aduersas obendat organa uela
 n' regant nihil obstat ex in forma quo n' in q' in
 quatuor ampl' nra d' gureth d' p'stant. d'
 mag' si uua ignis nra igni magnitudinis termin
 aliquem desinisset sequor' ignem maximu'
 pan' inpositam non inuapum' cosequer' e' absurdum
 q' d' h'ns sepla patet q' fieret maior q' e' ista
 ex p' h' h' m' minor qua' sit uera nra e' q' no' uident
 Adde q' ignis mag' dicit suffut ut est in sum
 p' uerit' fieri no' p'oe: Sed n' est adem cu' saltem ab
 qua potia fieri possit ut ad ignem que' aduersa
 in n' p' p'omat supra aduocant. Alij respon
 dent stupam in igne n' n' inflam' ab' i'ri non
 ex d' h' h' p'icularis agentis s' r'oe u'it' nra.
 Quidz auunt aqua s' foramina lephydru' ab' u'it'
 aere sursum tendit ne de h' u' uacuu' d'c: h' h' h' h'
 in flamma' i'ri n' n' s' r'oe cum igne u' h' h' h' h'
 conuulsi' fore ne de h' ignis maior maximo.

De u'it' h' d' est
p' d' h' h' h' h' h' h'

Aliquor' respon
solutio.

Alia respon
sio.

Alia respon
sio.

Alio. 2. appo. *

Alii alii respondent q' in re sponiones arbitrio magis
 qua' rōe intinck: Non. n. Disputat' hac de re suppo,
 sito rāte & intē recum ordine: certum. n. habet
 apud oēs q' suppositis lois & alijs dispositionibz ele
 restorunt rātebz de h' maxing' ignis aēr & c.
 Quod aut' nō inuenta habeant terminū magni.
 hūnt p' autē inde patet q' cali ambitu q' lineantur
 quō non inuentum tam similariū quā diffimila
 in magnitudo circūscribit' ut maior eē negat
 quā cali nāa ferat: nec dissentit ab hac affecti
 lotq' in 10 p'p' q. 4. in n. 4. ta g'elusione sic
 ut: Elementa & oīa mixta nō inuenta termi,
 arat' ad maximū q' si: per noem. n.
 nō it'igit id q' est intinckē s' id quod
 elementis & mixtis nō inuentibz conuenit spectato
 hoc rerum statu q' non fert ut entia sint maiora
 quam sit cali capacitas. Objicit 10. Quantitas
 et licet non absolute spectata aliqua tō' rōe, utq'
 determinatē, seqt' ipsam formam cu' sit ems'
 illiq' proportione quādam respondeat: S' igitur
 cuiusq' non inuentibz forma certam suisq' limitibz
 scrip'tam nāa, tē: q' & certam desinitamq'
 magnitudinem obtinet: S' de h' q' nō nāa, solam
 s' oīa et formam g'equat' quantitas utrum non
 eodem mō' utraq': Nāa. n. absolute formam
 nō g'equat' tanquā id à quo modum & terminum

Probati nō inuenta
 t' h'c terminū magni
 indimō q' circūscribit'.

ad huc 10.

Solutio.

accipit. Et quo seque et in non inuenitibus quantitatibus
talem a forma ita desiniri ac limitari ut quae
in eadem ac certa forma permanat non possit a se eadem
Hinc uenire quantitates. Quae quibus maioris aequalitatis
in eadem forma naturae sua operae alia in se se quibus
de extendit potentia sua extensio rem quoque ipsam
quantitatem atque ampliore reddat. Quibus et cetera
non inuenitur forma si nulla meta extendi potest autem
ne primum ueniam ita si absolute potest non ueniam potest
certam quantitatem uelque maximam. Si dicat. Calor si
quid alia id quae quantitates et in non inuenitibus certe
termino desinunt. Quae et quantitates termino circumscriptis
sunt patet ex eo quod quibus quibus quibus quibus quibus
sunt pro mensura tamen ultra quae calor ueniam non
possit. Quibus neg. Consequenter quae calor seque forma quae
eius perfectione mensura quae in certa sit certa quoque
quibus situm interpositione aequalia. Denique calor est uel
ignis instrumentaria eiusque primum operandi. Quibus
principalis in ordine ad operantes efficiendas est limitata
et instrumentaria definita erit. Quibus calor ignis et aqua
si sumptis certo graduum numero ac termino quibus
At non quantitates seque forma quae ad eius perfectionem
extensio. Denique non est primum agendi. Quibus
di duntaxat. Si iterum dicat quid interpositione quibus
tamen est perfectio ita et extensio. Ergo si quibus
saltem quibus in aequalis ordinis termino in interpositione
si in gradum transire non possunt neque quantitates potest.

Alia obiecta.

Solutio.

Alia obiecta.

aliquot ponens supposita in diversis corpore in homine
et in senibus eiusdem rari de in heterogeniis seu
dissimilitudinis f. h. g. r. stans. Hoc posito est:

Conclusio 5ta

Conclusio 5ta in homogeneis ut in aqua carnis de: a
data minimum in existens per. quia quicquid carnis est
data erit per illa caro in caro ad nisi ex carne est.
Cum aut nulla pars tam parva per carnis in toto agere
rari qua in partem alia minus dicitur. Sicut a dicitur
minimum carnis atque adeo nec minimum in existens in a
tota homogeneis in omni est eadem res.

Conclusio 6ta

Conclusio 6ta Necesse est dari minimum per se
in heterogeniis seu dissimilitudinis. Dicitur
abstractio que ad inuenta est gelosio etia. Sicut
ad ipso dicitur in inuentibus regat; organizatione
et in inuentibus regat et in plantis generari regat
natura sub quantitate quavis; regat. a. homo
regat equus regat arbor tam parva esse per ab ipso
in synapsis est. Quoad omnia se per: Quia in dicitur
lariis generat forma substantialis sui de posuit eodem
quantitatem sunt et certus dispositiones in mat.
Dando forma est determinata, in dicitur et
determinata magnitudine quod si minimum dicitur
maxima forma suam vim amplius generare regat.

Conclusio 7ta

Conclusio 7ta sicut cum rari cursum dicitur et in homo
geniis minimum per se existens. patet hoc oppositum
Vide reg. a. aqua tam minutam dari ut sub inveni

quantitate generari non potest. Palet ob id diffinire. Quia
 heterogenia habent certum terminum quantitatis ut in propria
 definitione dicitur. Et homogenia cum heterogenia
 ponantur ex homogenia unum, sic et valeat illud: qua
 lectum taliter potest totum heterogenia et minimum
 sic se ex istis et est per se substantia homo,
 genia habebunt. Sed hic est non levis honorifica.
 Quidam enim licet concedant dari minimum per se existens
 in homogenia negant in id convenire homogenia ex
 natura sua per se extrinsece. et per ambiguitatem aeris
 et aliorum corporum repugnantiam. Et Sicut sententia
 Scoti cum suis in 2do sententiarum dist. 2. 99. Por
 in 2do sententiarum dist. 2. 99. Por
 Homogenia ex natura sua esse minimum quod sic et non
 extrinsece per se aut locitate per se in se per se. Et per se
 in 2do sententiarum dist. 2. 99. Por
 Dam recte est magis fieri carnis aut de magnitudi
 ne et parvitate determinata est quantitas manifesta
 et ex minima carne nullum segregabit corpus
 est minor minima. Quod si de minimis caro
 una rectiter mixer esse non potest dabit quod mini
 mus ignis minima aqua &c. cum omnium homogenia
 eorum prorsus eadem sit ratio. per 2do sententiarum dist. 2. 99. Por
 homogenia sunt esse per minima atque minima intrinsece
 seque per illas per se illorum in tam parva quantitate
 summi de unum ut ex illis efficiantur claudat v. of.
 non maior quam prorsus consequens est absurdum.
 Sequela per se ex homogenia sunt homogenia sunt

qualiamq; sint sit spiritui heterogenū ut negari
potest: sed heterogenū nō potest esse magis quā pter oēs
homogenia collectiue sumpta. q̄ si oēs pter homo
genia sit tam parua atq; synagis gramū et scti
cogemū utq; electab magis n̄ erit.

Obiectio 1a.

Sed obiit Secty 1o q̄libet ps et minima homogenij est
quanta d̄ ḡsequenti dimidiatib. q̄ si dimidatū poterat
pter ipsa se existere. Sed p̄ se existere p̄ se
quantitates spectans; non p̄ se existere p̄ se
forma inspiciam q̄ sub illa pte negt esse cum p̄ se
forma illa homogenij certam quantitates uendit
q̄ nisi ad sit ps p̄ se nō potest existere. De obiectio 2a.

Solutio.

nis d̄ alia homogenia non terminat quoad aug
mentū ex sua sua nisi p̄ ordinat uniuersi q̄
terminat quoad decrementum in paritate q̄libet
neg; confiq; alia est. n̄ in angusti alia decre
menti: d̄ in igit p̄ se sit crescit quādi combi
bitia adhibent q̄ illa e augmentatō imp̄p̄
ita p̄ appositionē utq; extrinsecā noua n̄
quā m̄ d̄ d̄ sit noua forma: Verū quā
paritatem forma certam extensionē requirit
ut alia quoq; aucta ad sui ḡseruationē requi
sita forma determinat. 3tio p̄ se sit minor
quomū aliquid sit quantum d̄ in ps cog n̄ sit minor
toto unig est ps: q̄ in ps q̄libet ex dimidatō resp̄
tant ad sit sit quanta non dat ps tam exigua p̄
illa minor dari possit. R̄ de h̄ non p̄ se n̄ in

Obiectio 2a.

nis d̄ alia homogenia non terminat quoad aug
mentū ex sua sua nisi p̄ ordinat uniuersi q̄
terminat quoad decrementum in paritate q̄libet
neg; confiq; alia est. n̄ in angusti alia decre
menti: d̄ in igit p̄ se sit crescit quādi combi
bitia adhibent q̄ illa e augmentatō imp̄p̄
ita p̄ appositionē utq; extrinsecā noua n̄
quā m̄ d̄ d̄ sit noua forma: Verū quā
paritatem forma certam extensionē requirit
ut alia quoq; aucta ad sui ḡseruationē requi
sita forma determinat. 3tio p̄ se sit minor
quomū aliquid sit quantum d̄ in ps cog n̄ sit minor
toto unig est ps: q̄ in ps q̄libet ex dimidatō resp̄
tant ad sit sit quanta non dat ps tam exigua p̄
illa minor dari possit. R̄ de h̄ non p̄ se n̄ in

Solutio.

nis d̄ alia homogenia non terminat quoad aug
mentū ex sua sua nisi p̄ ordinat uniuersi q̄
terminat quoad decrementum in paritate q̄libet
neg; confiq; alia est. n̄ in angusti alia decre
menti: d̄ in igit p̄ se sit crescit quādi combi
bitia adhibent q̄ illa e augmentatō imp̄p̄
ita p̄ appositionē utq; extrinsecā noua n̄
quā m̄ d̄ d̄ sit noua forma: Verū quā
paritatem forma certam extensionē requirit
ut alia quoq; aucta ad sui ḡseruationē requi
sita forma determinat. 3tio p̄ se sit minor
quomū aliquid sit quantum d̄ in ps cog n̄ sit minor
toto unig est ps: q̄ in ps q̄libet ex dimidatō resp̄
tant ad sit sit quanta non dat ps tam exigua p̄
illa minor dari possit. R̄ de h̄ non p̄ se n̄ in

Obiectio 3ta.

nis d̄ alia homogenia non terminat quoad aug
mentū ex sua sua nisi p̄ ordinat uniuersi q̄
terminat quoad decrementum in paritate q̄libet
neg; confiq; alia est. n̄ in angusti alia decre
menti: d̄ in igit p̄ se sit crescit quādi combi
bitia adhibent q̄ illa e augmentatō imp̄p̄
ita p̄ appositionē utq; extrinsecā noua n̄
quā m̄ d̄ d̄ sit noua forma: Verū quā
paritatem forma certam extensionē requirit
ut alia quoq; aucta ad sui ḡseruationē requi
sita forma determinat. 3tio p̄ se sit minor
quomū aliquid sit quantum d̄ in ps cog n̄ sit minor
toto unig est ps: q̄ in ps q̄libet ex dimidatō resp̄
tant ad sit sit quanta non dat ps tam exigua p̄
illa minor dari possit. R̄ de h̄ non p̄ se n̄ in

Solutio.

nis d̄ alia homogenia non terminat quoad aug
mentū ex sua sua nisi p̄ ordinat uniuersi q̄
terminat quoad decrementum in paritate q̄libet
neg; confiq; alia est. n̄ in angusti alia decre
menti: d̄ in igit p̄ se sit crescit quādi combi
bitia adhibent q̄ illa e augmentatō imp̄p̄
ita p̄ appositionē utq; extrinsecā noua n̄
quā m̄ d̄ d̄ sit noua forma: Verū quā
paritatem forma certam extensionē requirit
ut alia quoq; aucta ad sui ḡseruationē requi
sita forma determinat. 3tio p̄ se sit minor
quomū aliquid sit quantum d̄ in ps cog n̄ sit minor
toto unig est ps: q̄ in ps q̄libet ex dimidatō resp̄
tant ad sit sit quanta non dat ps tam exigua p̄
illa minor dari possit. R̄ de h̄ non p̄ se n̄ in

Solutio.

nis d̄ alia homogenia non terminat quoad aug
mentū ex sua sua nisi p̄ ordinat uniuersi q̄
terminat quoad decrementum in paritate q̄libet
neg; confiq; alia est. n̄ in angusti alia decre
menti: d̄ in igit p̄ se sit crescit quādi combi
bitia adhibent q̄ illa e augmentatō imp̄p̄
ita p̄ appositionē utq; extrinsecā noua n̄
quā m̄ d̄ d̄ sit noua forma: Verū quā
paritatem forma certam extensionē requirit
ut alia quoq; aucta ad sui ḡseruationē requi
sita forma determinat. 3tio p̄ se sit minor
quomū aliquid sit quantum d̄ in ps cog n̄ sit minor
toto unig est ps: q̄ in ps q̄libet ex dimidatō resp̄
tant ad sit sit quanta non dat ps tam exigua p̄
illa minor dari possit. R̄ de h̄ non p̄ se n̄ in

Dare ulteriorem perfectionem. Arguitur supra affirmari
et deo logi in pa pte d' thoma q. 2. de alibi p' t' in
8 p' 1° & 12 Metaph.

Affertio ead

Deo aliquid infinitum non de se clarum e' & hoc non probat deus
+ se habet

Affertio ead Insuper e' scriptum sicut quavis potest
dari aliquid infinitum perfectione. Quod potest videri
sua creatura ut e' forma sine in aliquo recepta sine
p' se omnino coherens ut materia ut compositum ex materia
& forma. Si est materia satis patet e' quod finitum in materia
sit pura potentia & probe in se: Si forma in aliquo recepta
est finitum p' se sicut quod informat: Si non recepta
finitum ac commensurabile ipse intrinsece habet sui esse
quod necesse e' finitum cum sit ab initio participatum et
acceptum: Si compositum ex materia & forma non potest
non esse finitum sicut sicut nullum infinitum
satis finitum est. Ergo nulla substantia sine materia
vel sine in corporea natura e' infinita sicut p' se
non si nulla substantia e' p' se infinita perfectione
nullo modo autem quicquid infinita perfectione
in materia & affectiones a substantia sua perfectione
accipiunt. Quod absolute dei potentia dari aliquid potest
p' se: Si darentur plura infinita simpliciter sicut perfectione
& rebus distincta illa duo infinita ut e' equalis
perfectione ut in equalibus: si equalis sequeretur
illorum e' simpliciter infinitum p' se quia unum de illis
caveret existentiam ac perfectionem alterius: Neque enim

et non potest fieri quare nec ullus ab eo bonum aut istud afferre valeat.
 Sed quod sequitur propter totam equam partem quod omne gradatione impli-
 g. Sed in ista omne totum sua parte magis est unum sit e primis prin-
 cipibus. Sed ista probatur quia binariis est pro quatuor in mult-
 itudine aut in finita totum sunt binarij quot quatuor
 in istis sunt infiniti & infinito nihil sit magis.
 pro isto si cesset aliquid in finita magnitudinis pro ista probatur et
 ista sequitur illud moveri potest de a parte moveri
 sequitur est absurdum. Sed ista patet quia est ens na-
 turale quod potest moveri. Et tamen non potest moveri quia
 est infinita nolo in omni parte diffundat omni locum
 occupabit quod noster saltem recto moveri non poterit. Sed
 est circulari quia ut geometria docent apud Euclidem
 ista propositio est 26. omni linea recta ducta a centro
 in eadem circuli quo ab eo longius deducuntur a se-
 ipso longius est distant. Quod si ab eodem centro y nisi
 interuallum ducantur a se ipsis quoque in infinito
 consistant ad seque nullas ut certe infinita quoque ut
 in se ipsam habeant. Ad extremum nonnulli sac-
 re ex ipso finiti & infiniti concessu petita positam con-
 clusionem probant. Quia magnitudo & multitudo hoc ipso probatur ultimum
 actu est rectis habeat partem ultimam actualem.
 manifeste contradictionem implicat aliquam talem
 magnitudinem ut multitudinem actu conceptam actu
 infinitam pro se ipsa quia talis magnitudo ut
 multitudo erit actu infinita ex hypothesis sua de simul
 actu finita si actu habeat ultimum. Firmum
 dicimus id quod ultimum habeat sicut infinitum sed
 ut non sit primum seu principium ita non ultimum

Quare in infinitis
partibus aliquarum
habentur accepta sunt.

ut ex ipsamet Infinita ratione patet. Cuius
cur in infinito possit se accipi alia se extra eas que
cessa sunt alia non est qua ga non habet. Ultima
sunt superioribus ratione maius pot. Ultima se actuali
in aliqua magnitudine ut multitudinis actuali et illa
ultra qua de reliquis oes eiusdem magnitudinis ut
multitudinis simul de collectivis partibus n' e' alia se
eiusdem magnitudinis ut multitudinis: se non
magnitudinis ut multitudinis actu ex ipse se
aliqua se actuali existentem e' de reliquis
oes simul de collectivis partibus n' est alia se
magnitudinis ut multitudinis: se in o' magni
tudinis ut multitudinis actu existentem non
e' ultima se actuali actu adeo finit de terminis
actus. Major ergo solutio pot. Nam in ultimo
sit illud ultra q' aliud non est nec pot accipi necesse
ut ultima se actuali illa sit ultra qua ut se
ut in aliquibus alijs ut in reliquis oib' eiusdem magni
tudinis ut multitudinis n' e' nec pot accipi alia se
actuali in eadem magnitudine ut multitudinis
sunt a. in magnitudine ut multitudinis actuali
pot una sola in se actuali aut aliquas aut
oes nihil aliud in nomine pot ita et non possumus
reem ultimi actuali alio mo' declarare nisi ut
ultimam actuali sit illud ultra q' ut se non
cum alijs ut cum reliquis omnib' n' sit alia
actuali in eodem toto. Et rectissime est ultima

...ale n̄ eē illud ultra q̄ soluti ut in aliq̄ly duntaxat
 ...aliq̄ in eodem toto non sit aliud actu: q̄ ultimum
 ...illud ultra q̄ cum alijs omnibz collectivē sumptis
 ...aliud. patet q̄ maior syllogismi sup̄ia positi;
 ...sic probat: Si in aliqua magnitudine ut
 ...multitudine actu existente ultra unam eiq̄ p̄tem
 ...coliquas oer collectivē sumptas eēt alia p̄ actu
 ...tunc eiusm̄ multitudō ut magnitudo eēt ut
 ...haberet actu plus quā ē vel habet q̄ implicat;
 ...res illud solū est & habet q̄ est & habet alio
 ...e s̄endo eēt & n̄ habet habet q̄ eēdem
 ...una & reliquas omnes p̄ter quas actu
 ...habet habet alio alq̄ alio p̄ter q̄ manifeste
 ...radiū n̄ ē implicat. Hoc ip̄m argum̄ n̄ dicunt p̄ter. Hoc argum̄ eēt
 ...ob̄t. in aut oer totum actuato necesse habere firm̄ & totum
 ...actu q̄ si n̄ sit actu aliqd̄ extra se & ex ip̄o quod
 ...nihil extra se t̄t ē finitum s̄m̄ quantitate;
 ...idem p̄ter. lex 62. & 63. docet ubi ait: et nisi
 ...eēt id unq̄ p̄ aliqua est extra p̄ quod t̄ndē
 ...65. & sequentiq̄ geludit non p̄t eēt infinitum
 ...aut p̄ter: q̄ fieri negt ut aliq̄ totum ha
 ...actu aliqd̄ extra id quod actu habet: b̄ aut
 ...ut extra id q̄ actu t̄t, habeat aliqd̄ aliud
 ...p̄ter.

Hoc argum̄ eēt
 ...ob̄t.

...hanc assercionē ob̄t̄ p̄ q̄ illa n̄ est ultima p̄
 ...hanc quā & reliquas omnes collectivē sumptas non
 ...illa p̄ illa ultra quā & reliquas oer eam actu
 ...dignitas n̄ ē alia assignabilis sicut

Solutio.

Quaestio 2^a.

Solutio.

Quaestio 3^a.

Solutio.

Actus hoc totus p[ro]p[ter] hoc b[er]t[ur] d[ist]inuit; utq[ue] infini-
 te id cuiq[ue] semp[er] est aliq[ua] p[ar]te[m] au[tem] p[er] e[ss]e p[er] h[oc] q[ui]a
 ultra o[mn]e[m] p[ar]te[m] actu[m] as[si]gnat[ur] q[uo]d e[st] alia atq[ue] alia
 as[si]gnabit[ur]. R[es]p[on]do actu[m] au[tem] ut as[si]gnari e[st]
 p[ro]p[ter] q[ui]a actu[m] ex[ist]ere; Nam cas[us] cui in infini-
 te alia atq[ue] alia p[er] p[ar]te[m] as[si]gnari e[st] q[ui]a p[er] alia
 atq[ue] alia p[er] ex[ist]it. Obijci[unt] 2° d[icitu]r si ultima p[ar]te[m] est
 illa ultra qua[m] solum ut cu[m] aliq[ui]b[us] alijs no[n] est alia
 atq[ue] alia q[ui]a p[er] ut 2° d[icitu]r d[icitu]r mensis e[st] ultima
 consequens est absurdum G. Sed h[oc] p[ar]te[m] in magni-
 tudine & multitudine q[ui]a uarijs dupli[ca]tis sumi p[er]
 1° d[icitu]r terminate unam certam 2° d[icitu]r indeterminate
 qua[m] uarijs. Determinate tunc sumenda est cu[m] e[st] cert[us]
 fit[ur] & ordo p[er] h[oc] ut in mense reg[is] ult[im]us dies
 e[st] d[icitu]r qui q[ui] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc]
 mensis qu[on]iam determinate sum[us] e[st] h[oc] si p[er] h[oc] p[er] h[oc]
 h[oc] in mense e[st] dies finit[us]. It[em] id[em] e[st] d[icitu]r d[icitu]r
 de quacunq[ue] alia magnitudine no[n] p[er] h[oc] ut e[st] h[oc]
 q[ui]dam & qu[on]iam yfide[ra]ta s[un]t h[oc] e[st] cert[us] h[oc]
 & ordinem p[er] h[oc]. Obijci[unt] 3° h[oc] Quicq[ue] d[icitu]r d[icitu]r
 gero & cognoscere p[er] et f[er]e p[er] alia plus
 goret qua[m] f[er]e p[er] h[oc] p[er] h[oc] d[icitu]r u[bi] u[bi] u[bi] u[bi] u[bi] u[bi] u[bi]
 . uenire in finit[is] agitationes in omnem ab[se]ntia[m]
 futurab[us] & infinit[is] diu[er]sion[es] q[ui]bus in p[ar]te[m] h[oc]
 fibiles: q[ui] d[icitu]r d[icitu]r f[er]e p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc]
 d[icitu]r: Maiores. Quicq[ue] d[icitu]r d[icitu]r gero & f[er]e p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc] p[er] h[oc]

eo modo quo ipse cognoscit & fit & in successione nego Mai;
 ad pro utroque modo & producere potest quo unam res postulat sed
 utriusque naturam nempe cum successione ita ut unam res
 utriusque sunt simul modo Maior. Quod ut magis intelligatur
 Non notandum est & plerumque intelligi potest quod Deus plures cognoscit
 ut per se quoniam sic potest per se obtinere ut sensus sit aliquid
 obiective terminet cognitionem divinam neque in se
 sed per a Deo efficitur; hoc modo falsum est loqui
 de de omnibus effectibus positum: primum uero aliquid
 ut per se cognoscere Deus potest non in se. Ideo modo
 illud intelligi ex parte cognitionis & operationis divinae
 ut sensus sit aliquem esse modum in cognitione ipsa
 qua Deus cognoscit illam & ex multitudine cogita
 tionum quae et fit neque esse potest modo productionis
 alia sumpta qua Deus aliquid producit; & sic
 quoque falsum est: Nam sicut cognitio illa Dei
 qua multitudinem cogitationum futurarum cognoscit
 tota est absque successione in ipso Deo ita et quod
 alia eiusdem multitudinis cogitationum est
 in Deo tota est in se ipsa & ipsa aequae aliquid
 illa cognitio. Et tunc potest id ex parte quoque cognitionis
 & operationis divinae ita intelligi ut sensus sit aliquid
 esse modum cognitionis divinae quae non fit nec esse potest
 modo & in se ipsa proprie illius multitudinis cogitati
 onum alio modo, simul effectus Dei; & sic modo
 quodam modo potest Deus non potest producere quod potest cognoscere.

ita & in
 & de
 & de
 & de

Obijud. qto.

quāvis absolute illud negari debeat. Obijud. tū
quod ē in potia pō et cō in actu s; infimū est in potia
q' et actu cō pō consequente dabit in finitū actu re

Solutio.

pondeo eo modo que aliqd ē in potia pō et cō in
actu si est in potia ut sit sine fine ita vidēz ut
aliqd potia remaneat tunc erit in actu sine fine
si sit in potia ut sit simul in actu quoq' finitū.

Obijud. 2to.

s; infimū in potia priori nō solūmodo respō in potia
unde nō seq' ē actu dare pō in finitū. 3to Obijud.
Infinita potia respōdat infimūz actū seu effectū s; potia
dei ē infinita q' ē actū seu effectū dsi infimūz s;
absolute dei potiam infimūz actu dare pō nō
nō ē manifesta maior inde q' stat q' quo maiorē
potia eo et flura pō. Nō deb' non cō necesse est
infinita potia respōdat effectū infimūz: q' cō
aqui uice unigū ē divina potia comparata ad
actuā nō adquate in effectū suo ostendit ut d.

Solutio.

Utrum. q' pō q' 2. 5. art. 2do docet. Vel dicendū
ē in eodem dōctore pō ibidem q' 2. 5. art. 5. infimū
potia dei respōdat aliquem effectū infimū
nō quō ad substantiā rei dicitur s; quō ad
centū modū. 3. hō respōdat pō ad aptitudinē
infinitales divina potia s; hō cō pō dei in
quōlib' rem gōre non tot nec tam pō s; hō effie
re quā ad hōc plura pō s; hō dicitur q' dicitur pō hō.

Alia solutio.

Obijud. 6to.

6to Obijud. Magnitudo unigūz dicitur ē quōq' divina

ut producat obliqua nullis finibus e circumscripta
 alioq designari potest magnitudo qua res maiorem
 ducere n potest q falsum e q magnitudo a deo
 producat e actu infinita. Sedet quam unq mag Solutio.
 tudine unq res idem ut eo finitas item bonis
 certam seu designabilem magnitudinem q divinis ill
 ubi obliqua certis limitibus coeuen; Item ut nulla
 tanta est qua res maiorem n ficiat ita nec
 nullam notari potest qua maior ab illo effici negat.
 Definitio obliqua si res ex necessitate sua ageret obliqua
 duceret infinitum q idem nunc et finitum pro
 cum eis potest res ipsa minor non sit qua
 statu foret. pro assumptam qa tunc expro
 quantu maximu sua potest ~~conatum~~
 adu in actu sua infinitu f duceret. Sedet Solutio
 res sua necessitate operetur q sequent futurum
 infinita virtute no polleret: qa sic operi
 perfectionem includit qua in virtute infinita
 omnia e minime pot. Quod si ex hypothese
 infinitam virtutes possideret eamq totam appli
 caret & effunderet infinitu qd in duceret q
 hypothese impotem. Quis ergo datus est
 infinitu ~~hypothese~~ ignis n eet impotente
 combustiones quoq dari: & quos si angeli
 infiniti in certo quodam spatio f ducerent lapsi
 dem aliquo infinito impulsu mouere atq et per

spatio illud unico momento transire potest: ita si de
 natura necessitate agentis infinita virtutes ad agendum
 adhiberet infinita produceret. Quia in ultimum
 sumptu e impossibile adeoq; contentu a Deo esse potest
 res quales prius posteriq; et admittit eo q; res
 impossibilia & hypotesis d' alio n' absurda sit. Ita
 q; inq; impossibilia sequantur. Quod obijci Deo
 potest in quo inq; instanti creare unum angelu: nec
 inq; igitur cum incipit aliqua hora Deum in quo unq; in factu
 illig hora creare unum angelu: q; hora transacta factu
 erunt infiniti angeli quonia hora n' sit q'dam g'ra
 infinita t' instantia. Reditur ei a philosopho q; obijci
 a sensu diuiso ad compositu: Na ut g'ra Deum in
 quo unq; instanti seorsim potest creare unum aliquem angelu
 ita negat in omnib; hora instantib; singularim q; omni
 ne numeratim potest creare totidem angelos. Quia cui
 modi instantia cu' in factu t' infinita sit no' potest
 actu oia dinumerari ac transiri aliq; tota hora
 resolvere in instantia q; fieri no' potest in b' lib. man
 festum euadet. 9o obijci: In g'ra t' infinita
 in potentia d' q; abet se separari potest ab alia. q; Deo potest
 p' tot g'ra a se inuicem separari q; sic separata in fin
 ta existant q; Deo infinita t' potest q; d' obijci
 una contentu p' ab altera separari potest in potest t' d'
 suspente t' d' ut partes oer actu a se inuicem separari

Obijci 2o.

Solutio.

Obijci 9o.

Solutio.

quomodo scilicet scilicet subiecto gradus carborum eos
oer gradus in uno subiecto gignunt: tu infirmitas
ex ipis in unum quibus unumque lapidi dicitur gradus
inexplicatis, ut illi gradus sufficientes ut scilicet lapidibus
Terminantur ut non reuertantur per dicitur de:

De qua infinitate loquitur
scilicet quod non
est cognoscibile.

Ex his manifestum est quod quomodo unum sit quod nihil potest
ut infinitum a se cognoscibile: Non loquitur inquam
de infinito negative simpliciter et cognoscibile. Nec loquitur
de sua divinitate et scilicet cognoscibile. Nec de infinito in
potest; oia enim sunt non entis aliquid adesse et ita
sunt. Sed loquitur de aliqua magnitudine ut
titudinis aliquid existens finem, omni ac terminata
recto quod infinitum cognoscibile minime est: quod
eodem entis in implicito gradibus non in dicitur.
Et in cognoscibile recte ab illis finem sed ab aliis
nisi quod est. Item in de Deo illa quod implicat illud
non quod non infinitum a se potest intelligi sed quod ipsi non
iectioe scilicet sunt gradibus a se non in dicitur.

Deus a se potest
scilicet in dicitur
scilicet in dicitur

Deo planum est infinitum esse officium a se a Deo non
dicitur enim ob impotiam Dei sed ob repugnantiam et
dictionem quod gignit potest infinitum. Perinde dicitur
legi naturaliter dicitur infinitum a se officium alio modo
quam dicitur Deum a se potest infinitum ut scilicet
impossibilitatem infinitum non potest provenire ex ipis
Dei sed ex ipis ipsam eorum. 3° hic ex dicitur illud

que sensu dicat potes infimū eē ut effectū d' ut De quo infimū loquar
 mag' loq' n' de infimū in pot' d' q' in p'nt' ^{pot' q' dicit infimū}
 ceptio no g'uitū e' unq' uo p' e' infimū d' mag' ^{in p'nt' effectū d' ut}
 exauriri p't: q'nt' n' nāa succ' sine alia p' abq'
 alia reate p't in infimū ita ut mag' saligetur,
 t'ficiat d' exauriā; ita et g'itū n' q' succ' si
 ne in p'ter proportionales alia p' abq' alia di
 di potest ita ut diuisio ista absolui d' exauriri
 possit.

domo licet aduersa p' affirmās absoluta dei potia ^{affirmatiua etiam}
 tari p'oe infimū aliu' n' p' ois inphabitū; atq' ^{inphabitū: sed esse,}
 des et zda hoc negatiua demonstratiuis eorū ^{inca e' probabitur.}
 modari negat nihilominus hoc illi e' longo p'fere,
 da tum q' eorū modū ponderosior e' tum q' eorū ac p'bi
 e' p'bi auctoritate firmior. Etomim si firmissima q'q'
 in subtile forma ingema q'ise n' potuerūt infimū aliu'
 rebg' produubilib' eorū eorū ueri, corū mag'
 n' est unq' rem ita se eorū quatuor eorū ad id
 pendendū adducte demonstratiuis rō' g'uitū. Im
 p'oste est inq' in de p'nt' d' destructione disp. ja
 ad Dub. 7 comentato apud oēs p'lor d'ori infimū
 p'nt' sine corp' p'nt' in corp'um; ac nemo sapi
 entū intelligere hoc potuit nisi p'nt' a: quādes
 ep'ipit q' adu'sorit d'ori aliu' infimū uat' water,
 p'nt' n'q' ep'ipit errorū eorū q' g'uitū n'q'
 ab a d' n' ponebant simulq' de inconstante amice

coacta verissima veritate p[er] suam. Haec de infanti
orbesq[ue] toto libro totius p[er]physicorum p[er] laudem et
gloriam Dei opt. Max. Beatissima Maria Vir-
ginis Divi patris Berabardi, Benedicti, Thomae p[er]
natis Divi Francisci, ad utilitatem demum totius Eccl[esi-]
siae Sanctae.

Anno a partu Virginis 1596. 11. Januarii.

In Quartum In Tertium Librum p[er]physi- corum.

Partibus duo tribus hic liber absolute p[er] se e[st] de loco usq[ue] ad p[er]
tum 49. p[er]tinet quinq[ue] capita 2da e[st] de uacu-
usq[ue] ad septim[um] 86. quatuor capita complectens 3 h[ab]et
de Tempore q[ue] p[er]tinet quinq[ue] capitibus absolute de p[er]
ordine pauca disputabimus a cor[por]is p[er]tinet. p[er]tinet
ut abhorreant.

Quid sit Locus Quaestio p[er] se.

Locus p[er] se notu[us] in dea[lo]m e[st] adeo t[ame]n manifestu[m]
no[n] ut[er]q[ue] atq[ue] notu[us] esse quere[n]do oculis p[er]tinet
cang. Quamvis aut[em] locus e[st] principiu[m] p[er]tinet
cum sit ac p[ro]inde absolute n[on] demonstrandu[m] scilicet
t[ame]n ab Arist[ote]le 10 statim cap. manifestu[m] a p[er]tinet
p[er]tinet q[ue] n[on]a p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet p[er]tinet
an de e[st] n[on] rem n[on]a loc[us] addubitate p[er]tinet